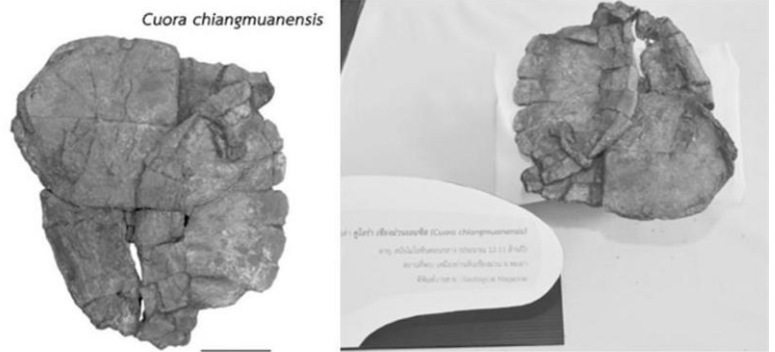

พบ 'เต่าหับแห่งอุษาคเนย์' จากฟอสซิลเก่าแก่ที่สุดในโลก

นิสิตปริญญาเอกสาขาบรรพชีวินวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ศึกษาฟอสซิลเต่าจากเหมืองเชียงม่วน จังหวัดพะเยา พบว่าเป็นเต่าชนิดใหม่ของโลก ชื่อ เต่าอุรา เชียงม่วนแอนซิส (*Cuora chiangmuanensis*) หรือเต่าหับแห่งเหมืองเชียงม่วน และยังเป็นบรรพบุรุษเต่าหับที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเมื่อ 12 ล้านปีก่อน ช่วยเผยความลับวิวัฒนาการและการแพร่กระจายของเต่าหับในทวีปเอเชีย

ดร.วีโลภักษ์ นาคศรี นิสิตปริญญาเอกสาขาบรรพชีวินวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เจ้าของผลงานการศึกษาฟอสซิลเต่าชนิดนี้เปิดเผยว่า เต่าอุรา เชียงม่วนแอนซิส เป็นเต่าน้ำจืดในสกุลเดียวกับเต่าหับปัจจุบัน แต่ชิ้นส่วนฟอสซิลที่ค้นพบนี้มีอายุประมาณ 11-12 ล้านปี พบที่บริเวณเหมืองถ่านหินเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา เมื่อ 11 ปีก่อน โดย นายนิกร วงศ์ไชย พนักงานธรณีวิทยาประจำเหมืองชื่อชนิด เชียงม่วนแอนซิส จึงหมายถึง เต่าอุราแห่งเชียงม่วน

"เต่าเป็นสัตว์เลื้อยคลานที่มีวิวัฒนาการเริ่มต้นมาตั้งแต่หลายร้อยล้านปี เป็นเพื่อนร่วมยุคมากับไดโนเสาร์ แม้ว่าเต่าที่อยู่ในยุคเดียวกับไดโนเสาร์จะค่อยๆ สูญพันธุ์ไป แต่ก็มีการวิวัฒนาการเป็นเต่าชนิดใหม่ที่มีรูปร่างขนาด ลักษณะ แตกต่างกันไป โดยเต่าสกุล เต่าอุรา เป็นเต่าน้ำจืดกลุ่มที่ยังมีชีวิตอยู่ในปัจจุบัน ในประเทศไทยรู้จักกันดีในชื่อ เต่าหับ (*Cuora amboinensis*) ทั้งนี้จากการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะฟอสซิลกระดูกที่พบที่เหมืองเชียงม่วน กับฟอสซิลเต่าชนิดอื่นในสกุลเต่าอุราที่เคยพบในประเทศจีน (*C. pitheca*) อายุประมาณ 8-9 ล้านปี และประเทศญี่ปุ่น (*C. miyatai*) อายุประมาณ 2 ล้านปี รวมทั้งกระดูกของเต่าปัจจุบันชนิดอื่นๆ ในสกุลนี้ พบว่ามีลักษณะที่แตกต่างไปจากเต่าชนิดอื่นๆ ในสกุลนี้ทั้งหมด จึงได้รับการยืนยันว่าเป็นเต่าชนิดใหม่ของโลก ที่สำคัญคือฟอสซิลของเต่า อุรา เชียงม่วนแอนซิส มีลักษณะใกล้เคียงกับเต่าสกุล เต่าอุรา

ในปัจจุบันมากที่สุด หลักฐานการค้นพบครั้งนี้จึงเป็นการเผยโฉมฟอสซิลเต่าสกุลปัจจุบันครั้งแรกในประวัติศาสตร์ไทย และถือว่าเต่าอุราแห่งเชียงม่วนเป็นบรรพบุรุษเต่าหับที่เก่าแก่ที่สุดในโลก" ดร.วีโลภักษ์ กล่าว

นอกจากนี้ ดร.วีโลภักษ์ ยังได้อธิบายว่าเต่าสกุลเต่าอุรามีการแพร่กระจายพันธุ์เฉพาะในทวีปเอเชียเท่านั้น โดยปัจจุบันพบทั้งสิ้น 10-12 ชนิด และที่พบเป็นฟอสซิล 3 ชนิด จากการศึกษาความสัมพันธ์ทางวิวัฒนาการของเต่าในสกุลเต่าอุราทั้งหมด พบว่าเต่าอุรา เชียงม่วนแอนซิส มีสายวิวัฒนาการใกล้ชิดกับเต่าหับ (*C. amboinensis*) และเต่าสกุลนี้ที่พบในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่าเต่าหับที่แพร่กระจายทั่วเอเชียในปัจจุบัน มีจุดกำเนิดมาจากประเทศไทย เมื่อ 12 ล้านปีก่อน ในยุคสมัยไมโอซีนตอนกลาง

ดร.ไฮอัน ตง หนึ่งในคณะผู้วิจัย และผู้เชี่ยวชาญประจำศูนย์วิจัยและการศึกษาบรรพชีวินวิทยา กล่าวว่า ความหลากหลายของฟอสซิลเต่าโบราณในประเทศไทยค่อนข้างมีความสมบูรณ์ พบตั้งแต่ในยุคไทรแอสสิกตอนปลาย (ประมาณ 220 ล้านปี) จนถึงยุคปัจจุบัน และอาจพูดได้ว่าเป็นประเทศที่มีการบันทึกเรื่องราวของฟอสซิลเต่าได้ดีที่สุดของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กว่าได้ตลอดระยะเวลากว่าสามสิบปีที่ผ่านมางานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งเน้นไปในมหายุคมี

บ้านเมือง

Baan Muang
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: กีฬา/การศึกษา-วัฒนธรรม

วันที่: จันทร์ 3 มิถุนายน 2556

ปีที่: 12

ฉบับที่: 3475

หน้า: 13(ล่าง)

Col.Inch: 84.42 Ad Value: 63,315

PRValue (x3): 189,945

ศิลปิน: ขาว-ดำ

หัวข้อข่าว: พบ 'เต้าหีบแห่งอุษาคเนย์' จากฟอสซิลเก่าแก่ที่สุดในโลก

ไซโซอิก (ประมาณ 248-65 ล้านปี) หรือที่รู้จักกันในยุคไดโนเสาร์ แต่เต้าหีบยุคเทอร์เชียรี (ประมาณ 65-2 ล้านปี) มีการศึกษาก่อนหน้านั้น จากการสำรวจและเก็บตัวอย่าง ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันทำให้พบฟอสซิลเพิ่มมากขึ้น ทั้งใหม่หายากมีไซโซอิกและไซโนโซอิก (ประมาณ 248 ล้านปี จนถึงปัจจุบัน) ซึ่งจะเป็ข้อมูลที่น่าสนใจและสำคัญที่จะนำไปสู่การศึกษาความหลากหลายของเต้าหีบในประเทศไทยในอดีต รวมไปถึงวิวัฒนาการของเต้าหีบไทยและเต้าหีบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป

ด้าน ดร.วราวุธ สุธีธร ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการศึกษาบรรพชีวินวิทยา กล่าวถึงความหลากหลายของฟอสซิลในประเทศไทยว่า ประเทศไทยมีการแพร่กระจายของแหล่งฟอสซิลอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งมีทั้งความหลากหลายของช่วงอายุ และความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตที่ค้นพบ นอกจากไดโนเสาร์แล้ว ศูนย์ฯ ให้ความสำคัญกับการศึกษาฟอสซิลประเภทอื่นๆ ได้แก่ สัตว์มีกระดูกสันหลัง จำพวก จระเข้ ฉลาม เต่า ปลา สัตว์เลื้อยลูกด้วยนม สัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง รวมไปถึงฟอสซิลแบบร่องรอย เช่น รอยเท้า และมูล สัตว์โบราณอีกด้วย นอกจากนี้การศึกษาวัย ศูนย์ฯ ยังให้ความสำคัญกับการบริการวิชาการแก่สังคม เช่น การจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนให้แก่เยาวชน

จัดนิทรรศการและศูนย์การเรียนรู้บรรพชีวินวิทยาเคลื่อนที่ รวมไปถึงการส่งเสริมการเรียนรู้และกิจกรรมนิสิตในนาม "ชมรมไดโนเสาร์สะออน (Fossil Club)" เพื่อสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรที่สำคัญของประเทศและโลก

และในส่วนของ รศ.ดร.ศุภชัย สมบัติโต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสนับสนุนการศึกษาด้านบรรพชีวินวิทยาในมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่า ในฐานะที่มหาสารคามเป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พื้นที่ที่มีการค้นพบซากฟอสซิลเป็นจำนวนมาก จึงมีความเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะมีสถาบันการศึกษาที่สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยด้านบรรพชีวินวิทยา รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ที่เป็นคนในพื้นที่ ให้ได้มีโอกาสทำความรู้จัก และเรียนรู้ฟอสซิลอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของท้องถิ่นภาคอีสาน ซึ่ง ดร.วิไลลักษณ์ นาคศรี นับเป็นตัวอย่างที่ดีของชาวอีสานรุ่นใหม่ที่ได้ก้าวเข้ามาเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในวงการบรรพชีวินวิทยา และจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนางานด้านนี้ต่อไป

จากการที่มหาวิทยาลัยมหาสารคามพยายามผลักดันให้เกิดการศึกษาวิจัยสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์ของภาคอีสาน เช่น ไดโนเสาร์ เท็ดดี้เบียร์ทางยา พิษพรรณไม้ท้องถิ่น และวัฒนธรรมอีสาน ฯลฯ ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นพิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้เฉพาะด้านในจุดต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นพื้นที่รวมองค์ความรู้ต่างๆ เอาไว้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่องค์ความรู้ที่ทรงคุณค่าเหล่านี้ให้คนจากทั่วทุกมุมโลกได้เข้าชมและได้รับความรู้เหล่านี้ มหาวิทยาลัยมหาสารคามจึงได้จัดทำเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้เสมือนจริง มหาวิทยาลัยมหาสารคามขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์แหล่งรวมความรู้ผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ smart phone ผ่านทาง www.vkpm.ssu.ac.th